

En Jobs arvtaker?

Av Johnny Grøthe

PLUTSELIG SATT HAN DER • noe tilbake trukket fra det skarpe lyset, på en rusten, gebrekkelig stol av metall og plast, inntil den smale, gruslagte gangveien som førte fra mausoleet. Den varme førsommerlufta her nær den store ørkenen ga ham varme nok i skyggen selv om han bare hadde noen fillete, slitte tøyrester slynget omkring sin tynne, skranglete kropp, den kunne være alt fra 50 til 90 år. Hvor kom han fra, han var der ikke da vi kom; var han et fata morgana eller en hal-lusinasjon i vår hjerne?

Nei, han rakte fram sin forkrøplete hånd – uten å si noe, kanskje han heller ikke kunne se, øynene var tomme eller så de forbi oss? Uventet var også hans framrakte hånd, her i Sultanatet Oman er inn-tekten av landets oljerikdom fordelt blant det jevne folket på en svært god måte, tigging er derfor et absolutt særstykke. Det har Sultan Qaboos sørget for. Han drar jevnlig ut blant landets vanlige borgere og hører på deres klagemål som ett av flere reform-

Interiøret i det enkle, grønnfargete gravmålet er dominert av en teppekledd opphøyning og et røkelseskar.

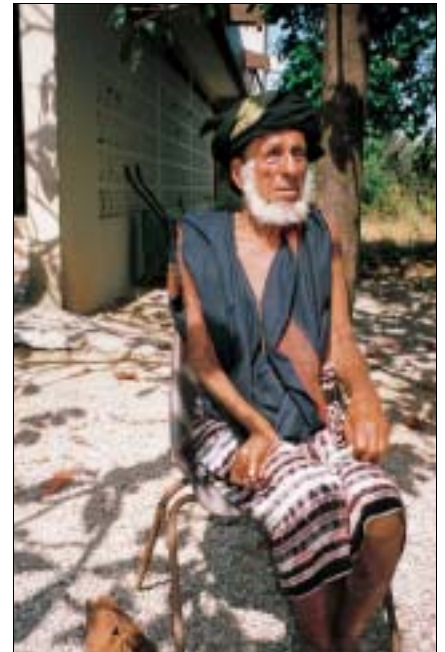

tiltak for å gjøre landet til et ganske annet og bedre enn under hans fars styre inntil 1970. Da var mange ting forbudt, nærmest mellomalderlige tilstander rådde – i et slags forsøk på å demme opp for vestlig påvirkning: Ikke var det lov å bruke briller, ikke å spille fotball eller høre på moderne musikk, å reise mellom regionene i landet var vanskeliggjort, utdanning og opplysning ble holdt nede, og folk hadde ofte kummerlige kår. Men nå var alt så mye bedre at vår venn som satt der, ikke passet inn i bildet.

VI HAR LEID TO KARER • fremmedarbeidere av kashmirsk avstamning, som våre sjåførere og guider. Vi startet fra Salalah i det sørvestlige Oman og kjørte lenger inn i Dhofar-regionen inntil grensen mot Yemen og Saudi-Arabia, inn mot et av verdens største og mest ugjestmilde ørkenområder, The Empty Quarter, kjent fra Wilfred Thesigers reiser sammen med be- duinere på slutten av 1940-tallet.

Våre guider har valgt ut våre reisemål, bedre kjent som de er. De stopper bilen og peker på en bygning på en åsrygg litt unna. Det er nok flere bygninger der, en av

På en bakketopp et kort stykke fra hovedveien ligger Jobs gravmæle.

Plutselig satt han der ...

dem likner på en liten moské med en minaret i miniatyr. «Der er Jobs grav», sier de og venter ikke på vår godkjenning for å ta avstikkeren inn dit.

JOB VAR EN HISTORISK PERSON • eller kanskje var han bare en sagnfigur, fra før vår tidsregning. Han ble et bilde på lidelse og lidelsens problem. Som mange slike figurer er han felles tankegodt for islam og kristendom. Det er kjent at flere fortellinger av gammelhebraisk og baby-lonsk opphav gikk i «arv» gjennom mange generasjoner og ga inspirasjon til dem

som skrev Det gamle testamentet fra år 600 til 200 før vår tidsregning. Islamsk litteratur og tradisjon har noe av det samme bakgrunns materialet, slik er det ganske forståelig at Job har fått sin plass både i kristendom og islam. Derfor er det også naturlig at Jobs grav og mausoleum i et muslimsk land har en islamsk ramme. Frikoplet fra både kristendom og islam appellerer slike historiske personer og fortellinger like fullt til min nysgjerrighet.

MAUSOLEET ER ET ENKELT ROM •

holdt i grønne farger. En svak oppbygning midt på gulvet, dekket av tepper med vakkre bildemotiver og inskripsjoner på arabisk, inneholder eller symboliserer Jobs grav. Fra et røkelseskar stiger røyk opp, den fyller hele rommet med den karakteristiske lukten som bidrar til en spesiell stemning. Røkelsen er hentet fra et annet område vest for Salalah, et av de to stedene i verden hvor røkelsestreet vokser, det andre stedet er i Somalia.

Foruten oss er det bare mausoleets vakt

som er i rommet. Vi får utdelt hodeplagg, og stillheten gir rom for tanker. Bare naturens egne lyder kommer inn gjennom de vidåpne vinduene. Utenfor bølgjer det grønne, noe karrige landskapet fylt av små bakketopper og lave åsrygger, lenger borte overtar brunt og steinete ørkenlandskap.

NOEN METER FRA INNGANGEN •

sitter han, den multihandikappede, barfotede mannen; vi må passere ham. Jeg legger noen dollar i hånden hans, ikke nødvendigvis som svar på hans tigging, men mer i en slags takknemlighet for å ha opplevd en sakral stund i hans nærhet. Jeg peker på våre kameraer som et spørsmål om vi kan få ta bilder av ham. Det skal ikke være en gjenytelse for dollarene, mer som et ønske om å ha et minne om ham fra en minneverdig opplevelse i mausoleet – og som et bilde av en levende rekvisitt i dramaet om Job. Han nikker som tegn på samtykke og vi føler en slags kontakt, men hans lidelse står skrevet både i hans an-

siktsuttrykk og i hans kropps uformelighet og misdannelse.

Ikke vet vi noe om hans bakgrunn, ikke noe om hans sosiale forhold eller hans levekår, men de kan ikke være av de beste. Som en kontrast står vi, representanter fra et høyt utviklet samfunn langt unna, uten synlige handikap og med våre moderne, teknologiske innretninger – velfødde og velkledde. Avstanden synes stor, men som mennesker og medmennesker er vi likevel i samme båt, vi føler et fellesskap tross våre forskjeller.

I HANS MINNE •

fikk vi sikkert kort levetid. Men takket være et øyeblikksbilde festet til en film, vil han stadig og kanskje livslange minne oss om et kort, hastig møte mellom mennesker der livsveien tilfeldigvis krysset hverandre noen korte minutter.

*Foto: Berit Renberg
og Johnny Grøthe*